

Een geslaagde super grote kenniskring!

'We hebben ontzettend veel van de dag opgestoken, het heeft ons een heel aantal nieuwe inzichten gegeven, de dag was heel rijk aan informatie en een mooie impuls om er zelf in de praktijk mee aan de slag te gaan', aldus een aantal aanwezige studenten uit Zwolle.

Hieronder per onderdeel een korte omschrijving, een foto en reacties van deelnemers over dat onderdeel.

De kern van lectoraten is: intensief samen werken met 'het veld', in ons geval met de leraren, directies en studenten uit de basisscholen die deelnemen aan het lectoraat. Op 20 januari jl. kwamen veertig mensen uit het veld bijeen op een lectoraatsdag die als titel had 'De stem van de leerling'.

In de ochtend waren twee plenaire inleidingen. In de ene gaf lector Jos Castelijns aan dat innovatie zonder de stem van de leerling niet mogelijk is. Hij nam rechten van het kind als uitgangspunt om vier manieren te schetsen hoe de stem van de leerling een plek zou kunnen krijgen.

Reacties:

(schoolleider) Wat ik heb meegekregen is dat we het kind centraal moeten stellen. Wat ik ook sterk vond is de stelling dat het kind eigenaar is en blijft van de informatie die hij of zij geeft. Het kind moet zich betrokken voelen en serieus genomen worden.

(leerkracht) Wat mij is bij gebleven is dat je niet alleen voor je schoolontwikkeling een kenniskring kan starten, maar ook binnen je klassenorganisatie. Vanuit het eigenaarschap van de kinderen werken! Ik heb meteen ideeën. Binnenkort draaien we een project en wat is nou leuker om de kinderen te vragen wat zij willen leren?

(studenten) Er gebeurde echt iets met ons. We realiseerden ons hoe het op dit moment gesteld is met de stem van de leerling in het onderwijs, maar vooral in je eigen groep. We zijn voor onszelf nagegaan of de leerlingen bij ons in de groep een stem hebben en zo ja op welke momenten hebben de leerlingen dan een stem. Zaken die gedurende de dag in ons hoofd zijn blijven rondzweven en waar we de rest van de week ook nog over hebben zitten praten en nadenken. De inleiding heeft ons wakker geschud en een spiegel voorgehouden. Het klinkt allemaal vanzelfsprekend, maar wat zien we er concreet van terug in de praktijk? Vaak maar weinig helaas. Wij hebben ons na deze dag voorgenomen om de stem van de leerling een kans te geven, te luisteren naar de stem van de leerling en vervolgens ook echt iets met deze stem te doen!

In de andere lezing gaf Anja Tertoolen (onderzoekster en beleidsmedewerker bij Interactum) aan dat het bij jonge kinderen niet zozeer gaat om het creëren van gespreksvormen maar vooral om het zoeken van communicatievormen met hen. Ze gaf heel concreet aan onder welke condities en met welke instrumenten dat ten aanzien van jonge kinderen zou kunnen.

Reacties:

(leerkracht) *Ik vond in het betoog een eyeopener dat kleuters niet uit hun vertrouwde omgeving gehaald moeten worden. Ik zag in dat ik dat te vaak wel heb gedaan en daarmee sociaal wenselijke antwoorden heb uitgelokt.*

(leerkracht) *Ik kreeg goed voor ogen, dat er veel mogelijkheden zijn om kinderen te bevragen. Vooral het vastleggen op foto sprak mij heel erg aan. Dit is ook heel goed te gebruiken voor de middenbouw of bovenbouw.*

(studenten) *Zoals Anja over haar werk met kinderen kan vertellen werkt ontzettend inspirerend. WE zijn op ideeën gebracht door te laten zien op welke verschillende manieren je met kinderen zou kunnen praten. Hoe dat anders kan dan alleen maar in een kring van dertig kinderen bij elkaar. (Zoals dit vaak in de praktijk gebeurt en heel herkenbaar is)*

Tussen de twee inleidingen door werd gedaan aan speeddaten (in vijf minuten in tweetallen een vraag beantwoorden bijvoorbeeld 'hoe ben je bij het lectoraat terecht gekomen?' of 'wat vind je ervan om informatie te verzamelen bij kinderen en welke ervaring heb je hiermee?') en slowdaten (15 minuten een verdiepend gesprek in groepen bijvoorbeeld over de vraag 'de leerling als mede-onderzoeker')

speed daten

Reacties:

(student) *Wat ik zelf nuttig vond was te horen hoe anderen het aanpakten, dat kwam in het speed en slow daten uitgebreid aan bod en was wel een leuke manier van ervaringen uitwisselen met verschillende deelnemers.*

slow daten

(schoolleider) *Bij het speed en slow daten was het voor mij heel interessant en leuk om met mensen in contact te treden en te praten over de onderwerpen die werden opgegeven. Het uitwisselen van opgedane ervaringen helpt bij het tot stand brengen van nieuwe visie en ontwikkeling. Wat mij betreft zouden de gesprekjes wel 10 minuten mogen duren om nog wat door te kunnen vragen.*

(leerkracht) *Het voordeel van speed daten is dat je heel snel en veel te weten komt hoe anderen de kenniskring ervaren, Je krijgt daardoor een veel beter idee hoe anderen ermee werken of lastig vinden. Hieruit haalde ik weer meer mogelijkheden die er zijn om met de kenniskring te gaan werken.*

(studenten) *Het slow daten was een leuke manier om nogmaals met elkaar in gesprek te gaan waarin je zelf kunt bepalen waar je nog wat dieper op in zou willen gaan.*

's Middags moest een keuze gemaakt worden uit drie workshops.

1. (speciaal voor 'nieuwe' pilotscholen) Verdieping methodiek 'kantelende kennis': hoe werkt het en hoe doe je het?

associate lector Jeannette Geldens

lector Bob Koster (rechts)

Reactie:

(studenten) *De workshops waren wat ons betreft een belangrijk aspect van de dag. Tijdens de workshops worden theorie en praktijk samengebracht. De workshop voor de nieuwe scholen was ontzettend helder en verhelderend. Het was voor ons erg vaag hoe het doorlopen van de cirkel er in de praktijk uit zou gaan kunnen zien. Die middag hebben we een concreet voorbeeld gezien van hoe de cirkel binnen een school ingezet zou kunnen worden en wat de opbrengsten daarvan zijn.*

We hebben met elkaar onze zorgen en struikelblokken besproken en samen nagedacht over oplossingen voor deze zorgen en struikelblokken. Deze workshop heeft ons een duidelijk beeld gegeven van hoe het er in de praktijk uit zou kunnen zien.

2. De rol van de leerling in praktijkonderzoek

kenniskringlid Helga v.d. Ven (links)

kenniskringlid Patricia van Keulen (links)

Reactie:

(leerkracht): Ik vond het interessant om te zien in welke stappen je kinderen kan betrekken en op welke manieren. Ik kan dit zeker in de praktijk gebruiken. Bovendien was het erg leuk om ervaringen uit te wisselen.

3. Informatie verzamelen en interpreteren: hoe doe je dat?

lector Quinta Kools

Reactie:

(schoolleider) De workshop informatie verzamelen en interpreteren: "hoe doe je dat" heeft mij een heel goed inzicht gegeven over de complexiteit van het onderwijs. Informatie verzamelen waarbij het kind centraal staat is al heel moeilijk, maar deze dan ook nog goed interpreteren vanuit de gedachte van dat kind maakt het alleen nog maar complexer. Deze workshop heeft inzicht gegeven over de veelheid van verschillende methodes die er zijn om tot informatieverzameling en interpretatie daarvan te komen.

Het lectoraat Kantelende Kennis kan niet zonder het 'veld' maar wil ook betekenisvol zijn voor het veld. Dus stond deze dag in het teken van de vraag 'hoe kun je in schoolontwikkeling de stem van de leerling een plek geven'.

Reacties van deelnemers op de hele dag:

(student) Ik heb een leerzame dag gehad en vond de opzet prima, het liep lekker door en was een fijne manier om ervaringen uit te wisselen en wat verdieping met betrekking tot 'het onderzoek doen volgens de cyclus'.

(schoolleider) De inhoud van de dag vond ik uitstekend! Zoals gezegd voelde ik een warme en goede sfeer. Wat ik prettig vond is dat iedereen zijn inbreng had in de diversen onderwerpen.

(leerkracht) Ik heb deze dag als zeer positief ervaren. De kenniskring leeft veel meer dan voor ik deze dag begon. Ik hoop dat Mariska en ik dit inzicht en dit enthousiaste gevoel kunnen overbrengen naar ons team.

(studenten) Zoals we al eerder aangegeven hebben vonden wij de dag geslaagd! We hebben ontzettend veel van de dag opgestoken en het heeft ons een heel aantal nieuwe inzichten gegeven. De dag was wat ons betreft heel rijk aan informatie en een mooie impuls om er zelf in de praktijk mee aan de slag te gaan.

